

KANUNNAME

HAKİMLİK KOD: 27

**Hâkim ve Savcı Yardımcılığı Sınavında Sorulan
27 Soruyu Kapsayan
Konu Anlatımı ve Çalışma Kitabı**

**Birinci Kitap
ANAYASA HUKUKU
&
VATANDAŞLIK HUKUKU
(13 SORU)**

- **28 Ocak 2023** Tarihinde Sonuncusu Çıkarılan **119 Sayılı** Kararname dahil Tüm **Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri**
- **18 Ocak 2023** Tarih ve **7432 Sayılı** Uludağ Alanı Hakkında Kanun (26 Ocak 2023 Tarihli Resmî Gazete)
- **23 Kasım 2022** Tarih ve **7422** Sayılı **Köy Kanunu'nda Yeni Hükümler Getiren Kanun** (30 Kasım 2022 Tarihli Resmî Gazete)
- **16 Kasım 2022** Tarih ve **7421** Sayılı **Kamulaştırma, İl Özel İdaresi, Belediye ve Büyükşehir Belediyesi Kanunlarına Yeni Hükümler Getiren Kanun** (26 Kasım 2022 Tarihli Resmî Gazete)
- **13 Ekim 2022** Tarih ve **7418** Sayılı **Devlet İhale ve Kamu İhale Kanunlarını Değiştiren ve Yeni Hükümler Getiren Kanun** (18 Ekim 2022 Tarihli Resmî Gazete)

**ve Tüm İlgili Mevzuat Değişiklikleri ve
Yenilikleri Kapsamında
Güncellenerek ve Genişletilerek
Hazırlanmıştır.**

Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU

19. Basım (2023)

SAVAŞ YAYINEVİ®



Yayınevi ve Dağıtım

Ostim O.S.B.
1208. Cad. No: 9
Yenimahalle
Ostim / ANKARA
Tel:0.312 434 35 97
0.312 432 44 29
Fax:0.312 432 44 28

Şube

Cemal Gürsel Caddesi
Fakülteler Mah.
Ankara Üniv. Hukuk Fak.
Öğrenci Girişi
Cebeci / ANKARA
Tel:0.312 319 83 33

www.savaskitap.com

KANUNNAME

HAKİMLİK KOD: 27

Birinci Kitap: Anayasa Hukuku & Vatandaşlık Hukuku

©Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Tamamen veya herhangi bir bölümü yazarın ve yayınevinin yazılı izni alınmadan basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz.

Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU

Baskı Yılı	: Şubat 2023
Baskı Sayısı	: 19. Baskı
Ebadı	: 16x24
Kâğıt	: 70 gr 1. Hamur
Cilt	: Amerikan Bristol
Sayfa Sayısı	: 440
ISBN	: 978-625-8136-71-5
Dizgi & Tasarım	: Savaş Dizgi
Baskı	: Bizim Dijital

Ey Oğul!

Artık Bey'sin...

Bundan sonra öfke bize, ıysallık sana.

Güceniklik bize, gönül almak sana.

Suçlamak bize, katlanmak sana.

Acizlik bize, yanışğı bize, hoş görmek sana.

Geçimsizlikler, çatışmalar, anlaşmazlıklar bize, adâlet sana.

Kötü söz, şom ağız, haksız yorum bize, bağışlamak sana.

Bölmek bize, bütünülemek sana...

Ey Oğul!

Güçlüsün, kuvvetlisin, akıllısın, kelâmlısın!

Amma bunları nerede ve nasıl kullanacağını bilmezsen, öfken ve nefsin bir olup aklını yener. Sabah rüzgârlarında savrulur gidersin.

Ey Oğul!

Daima sabırlı, sebatlı ve irâdene hâkim olasin.

Unutma ki, dünya sandığın kadar büyük değildir.

Bütün surlar; bilinmeyenler, görülmeyenler, ancak senin şecaat, fazîlet ve irfânınla fethedilip gün ışığına çıkacaktır.

Ey Oğul!

Ananı, atanı say! Bereket büyüklerle beraberdir.

Bu dünyada inancını kaybedersen, yeşilken çorak olur, çöllere dönersin.

Azminden dönme, çıktığın yolu, taşıyacağın yükü iyi bil.

Her işin gereğini vaktinde yap. Açık sözlü ol.

Her sözü üstüne alma. Gördün söyleme, bildin bilme.

Sevildiğin yere sık gidip gelme. Muhabbetin kalkar, itibarın olmaz.

Uç kişiye acı: Cahiller arasındaki âlime, zenginken fakir düşene, hatırlı iken itibarını kaybedene.

Ey Oğul!

Unutma ki yüksekte yer tutanlar, aşağıdakiler kadar emniyette değildir.

Ululanma, düşmanı hor görme, düşmanını çoğaltma, düşmanlığın başını da sonunu da sen belirle. Haklı olduğunda mücâdeleden korkma!

Bilesin ki, atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli derler.

Ey Oğul!

Sabretmesini bil, vaktinden önce çiçek açmaz.

Şunu da unutma: İNSANI YAŞAT KI, DEVLET YAŞASIN!

Ey oğul!

İşin ağır, çetin, gücün kıla bağlı. Allah-u Teâlâ yardımcın olsun...

Şeyh Edebali'nin
Osman Gazi'ye Nasihatinden

Yazar Hakkında

1993 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünü bitiren Ahmet Nohutçu, Kamu yönetimi Yüksek Lisansını Amerika Birleşik Devletleri New Jersey Fairleigh Dickinson Üniversitesinde tamamladı. 1996 yılında ODTÜ’de doktora eğitimine başlayıp 2002 yılında Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktoru oldu.

Muğla Üniversitesi ve ODTÜ’de araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2002 yılında yardımcı doçent unvanını alan Ahmet Nohutçu, 2002-2004 yılları arasında Muğla Üniversitesinde Öğretim Üyesi olarak çalıştı. 2004 ila 2012 arasında Kocaeli Üniversitesinde, 2012-2015 yılları arasında Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde öğretim üyesi olarak çalıştı. 2010 yılında Doçent, 2015 yılında Profesör unvanını alan Ahmet Nohutçu, 2015 yılından itibaren Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğretim üyesi ve Hukuk Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı olarak akademik kariyerini sürdürmeye başlamıştır.

30 civarında yayımlanmış akademik makalesi olan Prof. Dr. Ahmet Nohutçu’nun pek çok yayımlanmış kitabı bulunmaktadır. Bireysel olarak kaleme aldığı **Devlet Teşkilatı Hukuku (2 cilt)** (2. Baskı, 2017) ile öğretim üyesi arkadaşlarıyla ortak olarak kaleme aldığı **Etkin Devlet** (2003), **Türkiye İçin Yeni Anayasa Vizyonu ve Yol Haritası** (2022), **Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar** (3. Baskı, 2013), **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-I** (2005), **Bilgi Çağında Türk Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması-II** (2007), **Osmanlı-Türk Anayasa Metinleri** (2020) isimli yayımlanmış akademik kitapları; **Anayasa Hukuku** (26. Baskı, 2022), **İdare Hukuku** (30. Baskı, 2023), **İdari Yargı** (22. Baskı, 2021), **Kanunname Kaymaklık Kod: 54** (19. Baskı, 2023), **Kanunname Hakimlik Kod: 27** (19. Baskı, 2023), **Kamu Yönetimi** (15. Baskı, 2021), **ATES: İnsan Hakları ve Demokratikleşme: Kuram ve Pozitif Hukukumuz** (7. Baskı, 2021) ve **Uluslararası İlişkiler** (2007) isimli ders kitapları, **Mak-simus: İdari Teşkilat ve Kamu Yönetimi Soru Bankası** (4. Baskı, 2014) isimli test kitabı, **İdeal: Anayasa Hukuku-İdare Hukuku-İdari Yargı Çıkmış Soru Bankası** (7. Baskı, 2015) ve **Primus Inter Pares: Medeni Hukuk-Ticaret Hukuku-Borçlar Hukuku-İcra İflas Hukuku-**

Ceza Hukuku-Ceza Usul Hukuku-Medeni Usul Hukuku-Vergi Hukuku Çıkmış Soru Bankası (3. Baskı, 2013) isimli çıkmış soru bankaları ve **Kaymakamlık Mülakatına Hazırlık** özel kitabı bulunmaktadır.

Ayrıca Koordinatörlüğünde hâkimlik konularında uzman bir ekip tarafından özet olarak hazırlanmış **Hâkimlik Kampı (Adli Hâkimlik)** (10. Baskı, 2021), **Hâkimlik Kampı (İdari Hâkimlik)** (6. Baskı, 2021) ve **KPSS Kampı** (2018) hukuk konu anlatımı kitapları **SON TEKRAR Adli-İdari Hakimlik Soru Bankası** (4. Baskı, Şubat 2021);

Avukat Tan Tahsin Zapata, Kaymakam Ahmet Gazi Kaya ve Hâkim Sinan Sakin ile beraber hazırladığı **Külliyyat Adli Hâkimlik** (12. Baskı, 2021) ve **Külliyyat İdari Hâkimlik Hukuk Soru Bankaları** (4. Baskı, 2018), **Külliyyat KPSS Hukuk Soru Bankası** (8. Baskı, Mart 2020);

Prof. Dr. Mehmet Dikkaya ve Kaymakam Ahmet Gazi Kaya ile hazırladığı konu anlatımlı **Kaymakamlık Kampı** (12. Baskı, 2023); yine Ahmet Gazi Kaya ile beraber kaymakamlık sınavına yönelik hazırladığı **KAS MÜKTESEBAT Kaymakamlık Sınavı Kapsamlı Hazırlık Mevzuatı** (4. Baskı, Haziran 2022) **KAS (Kaymakamlık Sınavı Soru Bankası)** (17. Baskı, Nisan 2022), **ATES: İnsan Hakları ve Demokratikleşme Soru Bankası** (3. Baskı, 2022) ve **KARARNAME: Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri** (1. Baskı, Temmuz 2021) kitapları;

Savcı Olcay Aslan, Avukat Olcay Ekşioğlu, Dr. Okan Yıldırım, Kaymakam Ahmet Gazi Kaya ve Maliye Uzmanı Mustafa Karadeniz ile beraber hazırladığı **Konsensus Akademi Adli-İdari Hâkimlik Konu Anlatımı** (2. Baskı, Eylül 2021); **Konsensus Adli-İdari Hâkimlik Çözümlü Çıkmış Soru Bankası** (17. Baskı, 2021) ve **Konsensus KPSS-Kurum Çözümlü Çıkmış Hukuk Soru Bankası** (14. Baskı, 2021) isimli soru bankaları bulunmaktadır.

19. BASKIYA ÖNSÖZ

Hâkim ve Savcı Yardımcılığı Sınavına hazırlanan çok kıymetli öğrencilerim,

2023 yılının son ayında ilk defa Hâkim ve Savcı Yardımcılığı adıyla yapılacak sınavınızda yer alan Vatandaşlık Hukuku, Anayasa Hukuku, İdare Hukuku ve İdari Yargı konularında karşılaşacağınız 27 sorunun tamamını eksiksiz yanıtlayabilmeniz amacıyla güncellenerek, doktriner ya da akademik yorum, değerlendirme ve tartışmalardan arındırılarak, mülga mevzuat tekrarlarından özenle kaçınılarak tamamen sınav odaklı olarak hazırlanan **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kitabımın 19. Baskısı, bir önceki 18. Baskıdan sonra ortaya çıkan aşağıdaki mevzuat değişiklikleri ve yenilikleri çerçevesinde güncellenerek, genişletilerek ve baştan sona kadar dikkatle gözden geçirilerek hazırlanmıştır:

- **28 Ocak 2023** Tarihinde Sonuncusu Çıkarılan **119 Sayılı** Kararname dahil Tüm **Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri**
- **18 Ocak 2023** Tarih ve **7432 Sayılı** Uludağ Alanı Hakkında Kanun (26 Ocak 2023 Tarihli Resmî Gazete)
- **23 Kasım 2022** Tarih ve **7422** Sayılı **Köy Kanunu'nda Yeni Hükümler Getiren Kanun** (30 Kasım 2022 Tarihli Resmî Gazete)
- **16 Kasım 2022** Tarih ve **7421** Sayılı **Kamulaştırma, İl Özel İdaresi, Belediye ve Büyükşehir Belediyesi Kanunlarına Yeni Hükümler Getiren Kanun** (26 Kasım 2022 Tarihli Resmî Gazete)
- **13 Ekim 2022** Tarih ve **7418** Sayılı **Devlet İhale ve Kamu İhale Kanunlarını Değiştiren ve Yeni Hükümler Getiren Kanun** (18 Ekim 2022 Tarihli Resmî Gazete)

Kanunname Hakimlik Kod: 27 kitabımın 2023 yılının sonunda gireceğiniz Adli ve İdari Hâkim ve Savcı Yardımcılığı sınavında ipi göğüsleyerek başarınıza temel olacağı ümit ve temennisiyle hepimize üstün başarılar, kolaylıklar, sağlıklı, aydınlık, ümit ve müjde dolu bir ömür dilerim.

2 Şubat 2023, Çengelköy
Prof. Dr. Ahmet Nohutçu

18. BASKIYA ÖNSÖZ

Hâkim ve Savcılık Sınavına hazırlanan çok kıymetli öğrencilerim,

26-27 Kasım 2022 tarihinde yapılacak Adli ve İdari Hâkim ve Savcılık sınavınızda 1200 adli hâkim ve savcı, 150 idari yargı hâkim ve 150 avukatlıktan geçiş adli hâkim ve savcı adayı alımı yapılacaktır.

Elinizde tuttuğunuz **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kitabım Adli ve İdari Hâkim ve Savcılık Sınavında yer alan Vatandaşlık Hukuku, Anayasa Hukuku, İdare Hukuku ve İdari Yargı konularında karşılaşacağınız 27 sorunun tamamını eksiksiz yanıtlayabilmeniz amacıyla güncellenerek, doktriner ya da akademik yorum, değerlendirme ve tartışmalardan arındırılarak, mülga mevzuat tekrarlarından özenle kaçınılarak tamamen sınav odaklı olarak hazırlanmıştır.

Dikkatinizi çekip farkındalık oluşturmak için koyduğum “27” rakamı, kitabımın Hâkim ve Savcılık Sınavındaki 100 sorunun 27’sini kapsamasından dolayıdır. Şu an sizlerin büyük bir azim, idealizm ve kararlılık içinde hazırlandığınız 26-27 Kasım 2022 tarihlerinde gerçekleştirilecek Adli ve İdari Hâkim ve Savcılık Sınavında muhatap olacağınız 100 sorunun 27 tanesinin konulara göre dağılımı şöyledir:

Vatandaşlık Hukuku	6 soru
Anayasa Hukuku	7 soru
İdare Hukuku	7 soru
İdari Yargı	7 soru
Toplam	27 soru

Hâkimlik ve Savcılık Mesleği Namzedi Canım Öğrencilerim,

Öncelikle belirteyim ki, **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kitabım, işbu Önsöz’ü yazdığım tarihten üç gün önce **28 Haziran 2022** tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan, hakim ve savcı adaylarının üç yıllığına tabi olacağı temel eğitim, görev ve son eğitim dönemlerinden oluşan Hakim ve Savcı Yardımcılığı usulünü düzenleyen **7413 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** dahil en güncel mevzuat değişiklikleri ve yenilikleri işlenerek ve güncellenerek hazırlanmıştır.

Hâkim ve Savcılık Sınavlarında her yıl rekabet daha da keskinleşmekte ve başarı çıtası yukarıya doğru çıkmaktadır. Sınavlarda yüzlerce aday 1 ya da 2 soruyla sınavı kazanmakta ya da kaybetmektedir. Bu bağlamda hakimlik ve savcılık mesleği kalbini aşkla titreten ve yüce bir ideal olarak benimseyen her aday, mümkün mertebe soru kaçırmadan ya da en az soru kaçırarak yazılı sınavda başarılı olmayı, hatta derece yapmayı hedeflemelidir.

Bu bağlamda elinizde tuttuğunuz **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kitabımı, Vatandaşlık Hukuku, Anayasa Hukuku, İdare Hukuku ve İdari Yargı derslerinde sınavda gelmiş ve gelebilecek her soruyu hesap ederek “*efrâdını câmi, ağrafarını mâni*” (tüm içeriği kapsayacak, dışında kalanlara engel olacak) bir keyfiyette hazırladım.

Konu anlatımında, son 20 yıldır adli-idari hakimlik ve savcılık sınavlarında çıkmış soruları dikkatle analiz edip, bundan sonra çıkma ihtimali olan soruları da göz önünde bulundurarak hiçbir detayı atlammaya (*efradına*) özen gösterdim. Sınavda mümkün mertebe soru kaçırmadan her türlü DETAYA, ÖZ ve ÖZET olarak eksiksiz değinirken; dokt-riner tartışmalar, akademik yorumlar, eski mevzuatla yeni mevzuatı karşılaştırma, gerek-siz tekrar gibi sınav mantık ve pratiğinden uzak bilgi yığınyla (ağyarla) sizleri boğup yor-mamaya, emeğinizi ve zamanınızı israf etmemeye özellikle özen gösterdim.

Keza, sınavda rahatlıkla aklınızda kalabilmesi için konu anlatımlarını “önemli kutuları”, tablolar, şemalar ve farklı pedagojik yöntemlerle destekledim. Dikkatinizi çeke-bilmek adına bazı kritik cümle ya da kelimeleri koyu büyük harfle yazıp altını çizdim.

Her bir bölümün öncesine “Sınavdan Önce Bölümle İlgili En Önemli Noktalar” kı-sımları, her bir ana dersin sonundaysa “EK” formatında sınava hazırlanırken neredeyse ezberlercesine defalarca bakacağınız, diğer kaynaklarda yer almayan çok kritik tablolar, şemalar, tüyolar, kutular, bilgilerinizi somutlaştırıcı örnekler, hatta sınavda kolayca konuların aklınıza gelmesi için zaman zaman yargı kararları koydum. Bazıları bölüm içinde, bazıları da bölüm sonunda konuları şematik bir harita biçiminde derleyip topar-layan ve özetleyen bu tablolar ve sonlardaki “EKLER” sınavdaki başarınızda katalizör işlevi görecektir.

Binaenaleyh, **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kitabım, 26-27 Kasım 2022 tarihinde yapılacak Adli ve İdari Hakim ve Savcılık Sınavlarına girecek sizlerin sınav kapsamında sorumlu olduğunuz Vatandaşlık Hukuku, Anayasa Hukuku, İdare Hukuku ve İdari Yargı derslerinin, sınavda soru gelme ihtimali olan tüm konuların, noktaların sistemli bir ÖZETİ, ancak önemli detayları ve sınav inceliklerini de içerecek şekilde EKSIKSİZ, KAPSAMLI ve TAM olarak, ÖSYM’nin soru mantığı, tarzı ve içeriği göz önünde bulundurularak büyük bir hassasiyet ve titizlikle hazırlanmıştır.

Hakimlik ve Savcılık Mesleği Namzedi Sevgili Evlatlarım;

Sınava çok çalışmaktan daha önemli ve öncelikli olan sınava nasıl çalışılması gereki-tiğidir. Bu bağlamda hâkim ve savcı yardımcılığı sınavında başarılı olmanız, maddi manevi emeklerinizin ve fedakârlıklarınızın karşılığını almanız için akılcı ve doğru bir strateji izle-meniz ve hedefinize pratik olarak yol haritası belirlemeniz hayati derecede önem arz etmektedir. Bu bağlamda, sınavda başarılı olup hakimlik ve savcılık mesleğine başlamış pek çok öğrencimin de başarı hikâyesinden duyabileceğiniz şu hususlara dikkat etmeniz yararınıza olur:

1. Öncelikle uzman ve sahasında deneyimli yazar kadrosu, sınav odaklı içeriği ve onlarca baskısıyla geçerliliği, güvenilirliği binlerce aday tarafından denenmiş ve kabul edilmiş bir konu anlatımı seti ya da müstakil konu anlatımı kitabını dikkatle, altını çizerek, boyayarak ve notlar alarak kemali ciddiyetle çalışmalı-sınız. Bu bağlamda, elinizde tuttuğunuz **Kanunname Hakimlik Kod: 27** kita-bımı, *Altın Seri Anayasa Hukuku, İdare Hukuku, İdari Yargı* kitaplarımı, uz-man yazar arkadaşlarımla kaleme aldığım **Adli ve İdari Hakimlik Kampı** veya **Konsensus Akademi Adli ve İdari Hakimlik Konu Anlatımı** kitaplarımı öne-rebilirim.

Şunu ifade etmeliyim ki, onlarca defa da olsa sadece mevzuat okuyarak sınavda başarılı olma ihtimali bulunmamaktadır. Çünkü Anayasa Hukukunda Devlet ve Hükümet sistemleri, Anayasal tarihçe ya da temel kavramlar; İdare Hukukunda genel esaslar, idari işlemler ve sözleşmeler, kamu hizmeti, kamu malları veya idarenin mali sorumluluğu; İdari Yargıda idari yargılama usulünün temel özellikleri, görev alanı gibi konular mevzuat içinde yer almamaktadır. Bu konuların ve hatta mevzuatla birebir örtüşen yasama, yürütme, yargı, temel hak ve özgürlükler, ihaleler, Devlet memurları, kolluk hizmetleri, idari teşkilat, mahalli idareler, idari yargıda ilk inceleme hususları ve verilecek kararlar, görev ve yetki, ivedi yargılama usulü gibi konularının ilk aşamada sistemli ve sınav odaklı bir konu anlatımlı kitaptan öğrenilmesi sınav başarısı için olmazsa olmaz bir mecburiyettir.

2. Sonrasında binlerce özenle seçilmiş uyarlanmış çıkmış sorudan oluşan ve son 8 yıldır sınava hazırlanan istisnasız tüm adayların temel başucu kitabı olan **Konsensus Adli-İdari Hakimlik Soru Bankasını**, tüm konuların hiçbir detay atlanmaksızın özgün sorularla tekrarı mahiyetindeki **Külliyyat Adli-İdari Hakimlik Soru Bankasını** yine kodlayarak ve notlar alarak çözerek bilgilerinizi pekiştirmeli, eksikliklerinizin farkına varmalı, öğrendiğiniz bilgileri çeldiricisiyle görmeli, konularda nerelere odaklanmanız gerektiğinizi anlamayıp ve soru çözme becerinizi geliştirmelisiniz.
3. Yukarıda önerdiğim kaynaklara ilave olarak sınavda tecrübesi ve başarısı olan diğer adaylarca önerilen en iki ya da üç özgün sorulardan oluşan soru bankası çözmenizi mutlak surette öneririm. Günümüzün zorlayıcı enflasyonist ekonomik koşullarında kitap tedarikinde zorluk yaşayan öğrencilerimin, yazarı olduklarım dahil, soru bankalarını birbirinden ödünç alarak çalışmalarını da önemle tavsiye ederim.
4. Yukarıdaki 3 aşamalı çalışma sürecini en az 3 kere sırayla tamamlayabilirseniz, kaderinizde de varsa, sınav sonucunda yüzünüzün gülmesi ve emin adımlarla mülakata doğru yol almanız kuvvetle muhtemeldir. Zaman veya diğer kısıtlamalar yüzünden bu süreci üç kere yapamıyorsanız en az iki tamamlamanızı mutlaka öneririm.

Canım Öğrencilerim, yukarıda yol haritasını çizdiğim stratejiyle 26-27 Kasım 2022 tarihinde gireceğiniz Adli ve İdari Hâkim ve Savcılık sınavında hâkim ve savcı adayları olarak mesleğe intisap etmeniz mucize olmayacaktır. Yeter ki, doğru kaynaklarla ve akılcı stratejiyle sabırla, yılmadan, ümitle, bıkmadan, sonsuz bir azimle disiplinli, düzenli, sistemli, kapsamlı ve tempolu olarak çalışın.

Kanunname Hakimlik Kod: 27 kitabımın gireceğiniz Adli ve İdari Hâkim ve Savcılık sınavında ipi göğüsleyerek başarınıza temel olacağı ümit ve temennisiyle hepinize üstün başarılar, kolaylıklar, sağlıklı, aydınlık, ümit ve müjde dolu bir ömür dilerim.

1 Temmuz 2022, Çengelköy

Prof. Dr. Ahmet Nohutçu

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR VE HÜKÜMET SİSTEMLERİ

I. TEMEL KAVRAMLAR	3
A. Anayasa Kavramı ve Tarihçesi	3
1. Tanım	3
2. Tarihçe	4
3. Hukuk Normu Olarak Anayasa	4
4. Siyaset Belgesi Olarak Anayasa	5
B. Anayasal Kavram ve Tipolojiler	6
1. Asli – Tali (Türev) Kurucu İktidar	6
2. Yazılı – Yazısız Anayasa	7
3. Maddi - Şekli Anayasa	7
4. Yumuşak (Esnek) - Sert (Katı) Anayasa	7
5. Kazuistik - Çerçeve Anayasa	8
6. Anayasanın Üstünlüğü ve Bağlayıcılığı	9
II. DEVLET VE HÜKÜMET SİSTEMLERİ	10
A. Devlet Şekilleri:	10
1. Yapısına Göre Devlet Şekilleri	10
a. Tek (Basit) Yapılı Devletler: Üniter (Tekçi) Devlet	10
b. Birleşik Yapılı Devletler: Federal Devlet	11
2. Egemenliğin Kaynağına Göre Devlet Şekilleri	11
a. Mutlak Monarşi (Saltanatı Şahsiye)	11
b. Meşruti Monarşi (Şartlı Monarşi)	11
c. Cumhuriyet	11
B. Hükümet Sistemleri	12
1. Meclis Hükümeti Sistemi (Konvansiyonel Sistem)	12
2. Parlamenter Sistem (Parlamentarizm)	13
a. Rasyonelleştirilmiş (Aklileştirilmiş) Parlamentarizm	14
3. Başkanlık Sistemi	15
4. Yarı Başkanlık Sistemi	16
SINAV ÖNCESİ BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR	18

2. BÖLÜM

OSMANLI - TÜRK ANAYASAL GELİŞMELERİ

I. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA ANAYASAL GELİŞMELER.....	21
A. Sened-i İttifak (Birlik Sözleşmesi) (1808).....	21
1. Hükümleri	22
2. Sened-i İttifak'ın Özellikleri.....	22
B. Tanzimat Fermanı (Gülhane Hatt-ı Hümayun) (1839).....	23
1. Hükümleri	23
2. Tanzimat Fermanı'nın Özellikleri.....	23
3. Tanzimat Döneminde Açılan Meclisler	24
C. Islahat Fermanı (1856).....	24
1. Hükümleri	24
2. Islahat Fermanı'nın Özellikleri.....	25
II. KANUN-U ESASİ (1876) VE I. MEŞRUTİYET DÖNEMİ.....	26
A. Kanuni Esasi'nin Hazırlanışı ve Kabulü	26
B. Kanuni Esasi'nin Hükümleri.....	26
1. Temel Hükümler.....	26
2. Temel Organlar	27
a. Yasama Organı	27
1) Yasa Yapma	27
2) İlk Seçimler (1877).....	27
b. Yürütme Organı	28
1) Padişah	28
2) Heyet-i Vükelâ (Bakanlar Kurulu)	28
3) Hükümetin Denetlenmesi	29
c. Yargı Organı	29
3. Temel Hak ve Özgürlükler	29
4. Ekonomik Düzenlemeler	30
5. Diğer Düzenlemeler.....	30
6. Kanun-u Esasi'nin Değerlendirilmesi	30
C. Meclisin Tatil Edilmesi.....	31
D. II. Meşrutiyet Dönemi.....	31
E. 1909 Anayasa Değişiklikleri	32
III. OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDAN - TÜRKİYE DEVLETİ'NE	
GEÇİŞ VE 1921 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU	34
A. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılması.....	34
B. 1921 Anayasası - Teşkilât-ı Esasiye Kanunu (Temel Örgütlenme Yasası).....	35
C. Saltanatın Kaldırılması	36
D. 1923 Anayasa Değişikliği.....	36
E. Halifeliğin Kaldırılması.....	37

IV. 1924 ANAYASASI (TEŞKİLÂT-I ESASİYE KANUNU).....	38
A. 1924 Anayasası'nın Temel Özellikleri	38
B. 1924 Anayasası Değişiklikleri.....	41
V. 1961 ANAYASASI.....	43
A. 27 Mayıs 1960 Askeri Müdahalesi	43
B. 1961 Anayasası'nın Temel Özellikleri.....	44
C. 1961 Anayasasının Uygulanması	48
D. 1971-1973 Anayasa Değişiklikleri.....	48
1. Yürütmenin Güçlendirilmesine İlişkin Hükümler.....	48
2. Yargının Sınırlandırılmasına İlişkin Hükümler.....	49
3. Temel Hak ve Özgürlüklere Getirilen Sınırlamalar.....	49
VI. 12 EYLÜL 1980 ASKERİ MÜDAHALESİ VE 1982 ANAYASASI	51
A. 12 Eylül Darbesi.....	51
B. Kurucu Meclis.....	51
1. Milli Güvenlik Konseyi.....	51
2. Danışma Meclisi	51
C. Anayasanın Hazırlanması ve Kabulü	51
D. 1961 ve 1982 Anayasalarının Hazırlanmasının Karşılaştırılması.....	52
1. Benzerlikler	52
2. Farklar.....	52
E. 1982 Anayasasının Başlıca Özellikleri ve 1961 Anayasası İle Temel Nitelik Farkları.....	53
1. 1982 Anayasası Daha Kazuistik Yöntemle Hazırlanmıştır.....	53
2. 1982 Anayasası Daha Sert (Katı) Bir Anayasadır.....	53
3. 1982 Anayasası Bir Geçiş Dönemi Öngörmüştür.....	55
4. 1982 Anayasası Otoritenin Ağırlığını Artırmış ve Yürütmeyi Güçlendirmiştir.....	56
5. 1982 Anayasası Az Katılımcı Demokrasi Modelini Benimsemiştir	57
6. 1982 Anayasası Siyasi Tıkanıklıkları Giderici Hükümler Getirmiştir	57
F. 2018 ve 2018 Değişiklikleri.....	59
1. 2017 ve 2018 Yıllarında Yürürlüğe Giren Değişiklikler Çerçevesinde Kaldırılan Hükümler	60
2. 2017 ve 2018 Yıllarında Yürürlüğe Giren Değişiklikler Çerçevesinde Değişen ve Yeni Gelen Hükümler	61
SINAV ÖNCESİ BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR	66

3. BÖLÜM
1982 ANAYASASINDA GENEL ESASLAR VE
DEVLETİN TEMEL NİTELİKLERİ

I. DEĞİŞTİRİLEMEYECEK HÜKÜMLER.....	71
A. Başlangıç (Dibace)	73
B. Cumhuriyetçilik	74
C. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet.....	75
D. Laik Devlet	75
1. 1982 Anayasasında Laiklik	76
2. Ülkemizde Laikliğin Gelişimi.....	76
3. Ülkemizde Laiklik İlkesinin Özellikleri	76
4. Diyanet İşleri Başkanlığı.....	77
5. İnkılâp Kanunlarının Korunması	78
E. Demokratik Devlet.....	78
1. Demokratik Devletin Temel İlke ve Nitelikleri.....	79
2. 1982 Anayasasında Demokratik Devlete İlişkin Düzenlemeler	80
a. Milli Egemenlik.....	80
b. Serbest Seçimler.....	80
c. Siyasal Partiler	82
F. Hukuk Devleti	83
1. Hukuk Devletinin İlke ve Esasları.....	84
a. Temel Hak ve Özgürlüklerin Güvence Altına Alınmış Olması	85
b. Yasama İşlemlerinin Yargısal Denetimi.....	85
c. Yürütme ve İdarenin İşlemlerinin Yargısal Denetimi.....	85
d. Kanuni İdare (Yasal Yönetim).....	87
e. Yargı Bağımsızlığı ve Yargıç Güvencesi.....	88
f. Hukukun Genel İlkelerinin Geçerliliği	88
g. Eşitlik İlkesi.....	89
h. İdarenin Mali Sorumluluğu	91
G. Üniter (Tekil) Devlet	91
H. İnsan Haklarına Saygılı Devlet	92
I. Sosyal Devlet	92
1. Tanım ve Kapsamı	92
2. Sosyal Devletin Amaçları.....	93
3. Sosyal Devletin Araçları	93
SINAV ÖNCESİ BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR	94

4. BÖLÜM

TEMEL HAKLAR, HÜRRİYETLER VE ÖDEVLER

I. TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN NİTELİĞİ.....	97
A. Temel Hak ve Hürriyetlerin Güvence Altına Alınması.....	97
B. 1982 Anayasasının Temel Hak ve Hürriyetlere Yaklaşımı.....	98
II. TEMEL HAK ve HÜRRİYETLERİN SINIFLANDIRILMASI.....	100
III. TEMEL HAK ve HÜRRİYETLERİN SINIRLANDIRILMASI	
(ANAYASA MADDE 13)	102
A. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması ve Sınırlamanın Sınırları.....	102
1. Ancak Kanunla Sınırlandırılabilir	103
a. İstisna 1: Olağan Dönemde Cumhurbaşkanı Kararnamesi	
ile Sınırlama	103
b. İstisna 2: Olağanüstü Dönemde Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile	
Sınırlandırma.....	103
c. İstisna 3: Yürütmenin Sınırlandırabilmesi.....	103
2. Anayasa'nın İlgili Maddelerinde Belirtilen Sebeplere Bağlı Olarak	
Sınırlandırılabilir	104
3. Hak ve Hürriyetlerin Özlerine Dokunulmadan Sınırlandırılabilir.....	104
4. Anayasa'nın Sözüne ve Ruhuna Aykırı Olamaz	105
5. Ölçülülük İlkesine Aykırı Olamaz.....	106
B. Sınırlandırmada 1961 ve 1982 Anayasalarının Karşılaştırılması.....	106
C. Sınırlandırmada Yabancıların Durumu (Anayasa Madde 16)	110
IV. TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN KÖTÜYE	
KULLANILAMAMASI (ANAYASA MADDE 14).....	111
V. TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN KULLANILMASININ	
DURDURULMASI (ANAYASA MADDE 15)	112
VI. TEMEL HAK, HÜRRİYET VE ÖDEV TÜRLERİ	117
A. Kişinin Hakları ve Ödevleri (Negatif Statü Hakları – Koruyucu Haklar).....	117
1. Kişinin Dokunulmazlığı, Maddi ve Manevi Varlığı (Md. 17)	117
2. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği (Md. 19)	118
3. Zorla Çalıştırma Yasağı (Md. 18)	120
4. Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması.....	120
a. Özel Hayatın Gizliliği (Md. 20)	120
b. Konut Dokunulmazlığı (Md. 21)	121
c. Haberleşme Hürriyeti (Md. 22).....	122
5. Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti (Md. 23)	123
6. Din ve Vicdan Hürriyeti (Md. 24)	123
7. Düşünce ve Kanaat Hürriyeti (Md. 25).....	124
8. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti (Md. 26).....	124
9. Bilim ve Sanat Hürriyeti (Md. 27).....	125

10. Basım ve Yayımla İlgili Hükümler	126
a. Basın Hürriyeti (Md. 28).....	126
b. Süreli ve Süresiz Yayın Hakkı (Md. 29).....	127
c. Basın Araçlarının Korunması (Md. 30).....	127
d. Kamu Tüzel Kişilerinin Elindeki Basın Dışı Kitle Haberleşme Araçlarından Yararlanma Hakkı (Md. 31)	128
e. Düzeltme ve Cevap Hakkı (Md. 32)	128
11. Toplantı Hak ve Hürriyetleri	128
a. Dernek Kurma Hürriyeti (Md. 33).....	128
b. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı (Md. 34)	129
12. Mülkiyet Hakkı (Md. 35).....	130
13. Hakların Korunması ile İlgili Hükümler	131
a. Hak Arama Hürriyeti (Md. 36).....	131
b. Kanuni Hâkim Güvencesi (Md. 37)	131
c. Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar (Md.38).....	131
14. İspat Hakkı (Md. 39).....	133
15. Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması (Md. 40)	133
B. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler	
(Pozitif Statü Hakları – İsteme Hakları)	133
1. Devletin İktisadi ve Sosyal Ödevlerinin Sınırları (Md. 65).....	134
2. Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları (Md. 41)	134
3. Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi (Md. 42).....	135
4. Kamu Yararı.....	135
a. Kiyılardan Yararlanma (Md. 43).....	135
b. Toprak Mülkiyeti (Md. 44)	136
c. Tarım, Hayvancılık ve Bu Üretim Dallarında Çalışanların Korunması (Md. 45)	136
d. Kamulaştırma (Md. 46).....	136
e. Devletleştirme ve Özelleştirme (Md. 47)	137
5. Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti (Md. 48).....	138
6. Çalışmayla İlgili Hükümler	138
a. Çalışma Hakkı ve Ödevi (Md. 49).....	138
b. Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı (Md. 50).....	139
c. Sendika Kurma Hakkı (Md. 51)	139
d. Sendikal Faaliyet (Md. 52)	140
7. Toplu İş Sözleşmesi, Grev Hakkı ve Lokavt	140
a. Toplu İş Sözleşmesi Hakkı ve Toplu Sözleşme Hakkı (Md. 53).....	140
b. Grev Hakkı ve Lokavt (Md. 54)	141
8. Ücrette Adalet Sağlanması (Md. 55).....	142
9. Sağlık, Çevre ve Konut.....	143
a. Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması (Md. 56).....	143
b. Konut Hakkı (Md. 57).....	143

10. Gençlik ve Spor	143
a. Gençliğin Korunması (Md. 58).....	143
b. Sporun Geliştirilmesi ve Tahkim (Md. 59).....	144
11. Sosyal Güvenlik Hakları	144
a. Sosyal Güvenlik Hakkı (Md. 60)	144
b. Sosyal Güvenlik Bakımından Özel Olarak Korunması Gerekenler (Md. 61)	144
c. Yabancı Ülkelerde Çalışan Türk Vatandaşları (Md. 62)	145
12. Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması (Md. 63)	145
13. Sanatın ve Sanatçının Korunması (Md. 64).....	145
C. Siyasi Haklar ve Ödevler (Aktif Statü Hakları - Katılma Hakları)	145
1. Türk Vatandaşlığı (Md. 66)	145
2. Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı.....	146
a. Hizmete Girme (Md. 70)	146
b. Mal Bildirimi (Md. 71).....	146
3. Vatan Hizmeti (Md. 72)	146
4. Vergi Ödevi (Md. 73).....	146
5. Dilekçe Bilgi Edinme ve Kamu Denetçisine Başvurma Hakkı(Md. 74)	147
6. Seçme, Seçilme ve Siyasi Faaliyette Bulunma Hakları (Md. 67).....	149
7. Siyasi Partilerle İlgili Hükümler	152
a. Parti Kurma, Partilere Girme ve Partilerden Ayrılma (Md. 68).....	152
b. Siyasi Partilerin Kurulması (Md. 68)	154
c. Siyasi Partilere Devletçe Yardım (Md. 68)	155
d. Siyasi Partilerin Uyacakları Esaslar (Md.69)	156
e. Siyasi Partilerin Kapatılması (Md.69)	158
f. Siyasal Parti Kapatma Sebepleri, Sonuçları ve Yaptırımları.....	159
1) Bir Siyasi Partinin Tüzüğü ve Programının 68. Maddenin 4. Fıkrası Hükümlerine Aykırı Bulunması (Md. 69/5).....	159
2) Bir Siyasi Partinin 68. Maddenin 4. Fıkrası Hükümlerine Aykırı Eylemlerin İşlendiği Bir Odak Haline Gelmesi (Md. 69/5)	160
3) Bir Siyasi Partinin Yabancılardan Maddi Yardım Alması (Md. 69/10)	163
SINAV ÖNCESİ BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR	168

5. BÖLÜM
CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI: YASAMA

I. YASAMA FONKSİYONU VE İLKELERİ	182
A. Yasama Fonksiyonunun Kapsamı	182
1. Şekli Ölçüt	182
2. Maddi Ölçüt	182
B. Yasama Yetkisinin İlkeleri.....	183
1. Yasama Yetkisinin Genelliği (Sınırsızlığı)	183
2. Yasama Yetkisinin Asliliği (İlk-El Oluşu)	185
3. Yasama Yetkisinin Devredilmezliği	187
II. TBMM’NİN GÖREV VE YETKİLERİ	188
III. YASAMA İŞLEMLERİ	191
A. Kanun.....	191
1. Kanunların Çeşitleri	191
a. Şekli (Organik) Kanun	191
b. Maddi Kanun	192
2. Kanunların Kabul Süreci.....	192
a. Kanunun Teklif Edilmesi	192
b. Kanun Önerisinin Görüşülmesi	196
1) Öncelikle Görüşme	197
2) İvedilikle Görüşme	197
3) Görüşme Aşamaları	197
c. Kanunların Kabul Edilmesi	198
d. Kanunların Yayımlanması İçin Cumhurbaşkanı’na Gönderilmesi.....	199
e. Cumhurbaşkanı’nca Kanunun Geri Gönderilmesi	200
f. Kanunların Yürürlüğe Girmesi.....	203
B. Parlamento / TBMM Kararları	205
1. TBMM’nin Parlamento Kararıyla Yerine Getirdiği Görev ve Yetkiler	206
2. Parlamento Kararlarının Denetlenememesinin İstisnaları	206
C. İçtüzük.....	208
1. Tanım.....	208
2. Yöntemsel Bağımsızlık	208
3. İçtüzüğün Hukuki Niteliği	208
4. İçtüzüğün Konusu.....	208
5. İçtüzüğün Yapılması ve Değiştirilmesi.....	209
6. İçtüzüğün Denetimi	209
D. Savaş İlanına Karar Vermek.....	209
E. Genel ve Özel Af İlanına Karar Vermek	210
IV. YASAMA ORGANI: TBMM	211
A. Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Yapısı.....	211

V. TBMM SEÇİMLERİ.....	212
A. TBMM Seçim Dönemi	212
B. Seçimlerin Yenilenmesi (Erken Seçim)	213
1. Meclis Seçimin Yenilenmesine Karar Vermesi.....	213
2. Cumhurbaşkanının Seçimin Yenilenmesine Karar Vermesi.....	214
C. Seçimlerin Geriye Bırakılması	217
D. Ara Seçim	221
E. Seçimlerin Genel Yönetimi ve Denetimi.....	222
1. Yüksek Seçim Kurulu (YSK)	222
a. YSK'nın Yapısı	223
b. YSK'nın Görevleri	223
VI. TBMM ÜYELERİNİN (MİLLETVEKİLLERİNİN) SEÇİMİ	226
A. Genel Olarak Seçim Sistemi ve Seçim Çevresi	226
B. Milletvekili Seçilme Yeterliliği.....	230
1. Türk Vatandaşı Olmak.....	230
2. 18 Yaşını Doldurmuş Olmak	230
3. En Az İlkokul Mezunu Olmak.....	230
4. Askerlikle İlişği Olmamak.....	230
5. Kısıtlı Olmamak.....	231
6. Kamu Hizmetinden Yasaklı Olmamak	231
7. Taksirli Suçlar Hariç Toplam Bir Yıl veya Daha Fazla Hapis Cezası Almamak.....	231
8. Ağır Hapis Cezasıyla Hüküm Giymemiş Olmak	231
9. Zimmet, İhtilas, İrtikâp, Rüşvet, Hırsızlık, Dolandırıcılık, Sahtecilik, İnancı Kötüye Kullanma, Dolanlı İflas Gibi Yüz Kırtarıcı suçlardan biriyle hüküm giymemiş olmak.....	231
10. Kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmak, devlet sırlarını açığa vurma gibi suçlardan biriyle hüküm giymemiş olmak.....	231
11. Terör Eylemlerine Katılma ve Bu Gibi Eylemleri Tahrik ve Teşvik Suçlarından Biriyle Hüküm Giymemiş Olmak.....	231
C. Adaylık	232
VII. MİLLETVEKİLLERİNİN HUKUKİ STATÜSÜ	234
A. Milletin Temsili.....	234
B. Milletvekilinin Andıçmesi ve Milletvekili Sıfatının Kazanılması	234
C. Yasama Ayrıcalıkları (Yasama Bağışıklıkları/Parlamentar Muafiyetler).....	236
1. Yasama Sorumsuzluğu.....	237
a. Özellikleri.....	237
2. Yasama Dokunulmazlığı.....	240
a. Özellikleri.....	241
b. Dokunulmazlığın Kaldırılması ve Sonuçlar	242

3. Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığının Karşılaştırılması.....	244
D. Üyelikle Bağdaşmayan İşler	245
E. Milletvekilliğinin Düşmesi	246
1. Kendiliğinden Sona Erme	246
2. Milletvekilliğinin Düşme Sebepleri	246
a. İstifa.....	246
b. Kesin Hüküm Giyme veya Kısıtlanma.....	247
c. Milletvekilliği ile Bağdaşmayan Bir Görev veya Hizmeti Sürdürmekte İsrar Etmek	247
d. Meclis Çalışmalarına Özürsüz veya İzinsiz Olarak Bir Ay İçerisinde Toplam Beş Birleşim Günü Katılmamak	247
3. İptal İstemi	249
F. TBMM Üyelerinin Mali Statüsü.....	250
VIII. TBMM’NİN İÇYAPISI ve ÇALIŞMA DÜZENİ	251
A. Meclis İçtüzüğü	251
B. TBMM’nin İç Yapısı	251
1. Başkanlık Divanı	251
a. Kuruluşu	251
b. Görev Süresi	252
2. TBMM Başkanı	252
a. TBMM Başkanı’nın Seçimi	252
b. TBMM Başkanı’nın Tarafsızlığı.....	253
c. TBMM Başkanı’nın Görev ve Yetkileri	254
d. TBMM Başkanvekillerinin Görevleri.....	255
e. TBMM Katip Üyelerinin Görevleri	255
f. TBMM İdare Amirlerinin Görevleri	255
3. Milletvekillere Verilebilecek Disiplin Cezaları.....	256
a. Uyarma.....	256
b. Kınama	256
c. Meclisten Geçici Çıkarma.....	257
d. Disiplin Cezalarında Savunma, Özür Dileme ve Kesinti	257
4. Siyasi Parti Grupları	258
a. Anayasa’nın Siyasi Parti Gruplarına Verdiği Yetki ve Tanıdığı Ayrıcalıklar	259
b. Anayasa’nın Siyasi Parti Gruplarına Getirdiği Yasaklar	260
5. Danışma Kurulu	260
6. Komisyonlar	261
C. TBMM’nin Çalışma Düzeni	264
1. TBMM’nin Toplanması ve Tatili.....	264
2. Meclisin Olağanüstü Toplanması.....	266
3. Meclisin Toplantı ve Karar Yeter Sayısı	267
a. Toplantı Yeter Sayısı	267

b. Karar Yeter Sayısı	268
c. Nitelikli (Özel) Çoğunlukla Yapılan İşlemler.....	270
4. Oylama Usulleri	272
a. İşaretle Oylama	272
b. Açık Oylama.....	273
c. Gizli Oylama	274
d. Anayasaya Göre Gizli Oylamanın Zorunlu Olduğu Haller	274
5. Görüşmelerin Açıklığı ve Yayımlanması	275
IX. TBMM’NİN BİLGİ EDİNME ve HÜKÜMETİ DENETLEME	
YOLLARI	276
A. Yazılı Soru.....	277
B. Meclis Araştırması	278
C. Genel Görüşme.....	279
D. Meclis Soruşturması	280
X. ÖZEL YÖNTEMLERE TABİ KANUNLAR VE KABULÜ	285
A. Milletlerarası Antlaşmaların Onaylanmasını Uygun Bulmak	285
B. Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu	287
1. Bütçe Kanunu	287
2. Kesin Hesap Kanunu	289
SINAV ÖNCESİNDE BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR.....	295

6. BÖLÜM

CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI: YÜRÜTME

I. CUMHURBAŞKANI	306
II. OLAĞANÜSTÜ HAL YÖNETİMİ	306
III. İDARE	311
A. Yükseköğretim Kurumları ve Üst Kuruluşları.....	311
1. Yükseköğretim Kurumları: Üniversiteler.....	311
2. Yükseköğretim Üst Kuruluşları: YÖK.....	312
B. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Radyo ve Televizyon Kuruluşları ve Kamuyla İlişkili Haber Ajansları	313
C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	313
D. Kanunsuz Emir.....	315
SINAV ÖNCESİNDE BÖLÜMLE İLGİLİ ÖNEMLİ NOKTALAR.....	316

7. BÖLÜM
CUMHURİYETİN TEMEL ORGANLARI: YARGI

I. GENEL HÜKÜMLER	324
A. Mahkemelerin Bağımsızlığı	324
B. Hâkimlik ve Savcılık Teminatı	324
C. Hâkimlik ve Savcılık Mesleği	324
D. Duruşmaların Açık ve Kararların Gerekçeli Olması	325
E. Adalet Hizmetlerinin Denetimi	325
F. Askeri Yargı(Mülga)	325
II. YÜKSEK MAHKEMELER	327
A. Anayasa Mahkemesi	329
B. Yargıtay	329
C. Danıştay	329
D. Askeri Yargıtay(Mülga)	331
E. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi(Mülga)	331
F. Uyuşmazlık Mahkemesi	332
III. HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU	333
A. HSK ile İlgili Anayasal Hüküm ve Düzenlemeler	334
IV. SAYIŞTAY	339
V. ANAYASA YARGISI	341
A. Anayasa Mahkemesi	343
1. Kuruluşu	343
a. Üyelerinin Seçimi	343
b. Anayasa Mahkemesi Başkan Seçimi	346
c. Üyelerin Görev Süresi ve Üyeliğin Sona Ermesi	346
2. Çalışma ve Yargılama Usulü	347
3. Anayasa Mahkemesinin Görev ve Yetkileri	349
a. Yüce Divan Görevi	349
b. Siyasi Partilerin Kapatılmasına Karar Vermek	351
c. Siyasi Partilerin Mali Denetimini Yapmak	352
d. TBMM Üyelerinin Dokunulmazlığının Kaldırılması ve Üyeliğinin Düşürülmesi Kararlarının Denetimi	352
e. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Başkanını Seçmek	352
f. Bireysel Başvuruları Karara Bağlamak	353
g. Norm Denetimi Yapmak	356
1) Denetleyemediği Normlar	356
2) Denetimini Yaptığı Normlar	357
I. Kanunlar	357
II. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri	357
III. TBMM İçtüzüğü	358

IV. Anayasa Değişikliği Kanunları Şekil Açısından.....	358
B. Anayasaya Uygunluk Denetiminde Ölçü Normlar (Anayasalık Bloğu).....	359
C. Anayasa Mahkemesinin Denetiminin Kapsamı	360
1. Esas Bakımından Denetim.....	360
a. Sebep Unsuru	360
b. Amaç Unsuru	360
c. Konu Unsuru	360
2. Şekil Bakımından Denetim	361
a. Yetki	361
b. Şekil.....	361
D. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Yolları	362
1. İptal Davası (Soyut Norm Denetimi - Dava Yolu ile Denetim)	363
a. İptal Davası Açma Yetkisi ve Süresi	363
b. Genel Olarak İptal Davası Açma Süresi.....	365
c. İptal Davası Açılmasında Temsil ve Uyulması Gereken Esaslar	369
d. Eksikliklerin Tamamlattırılması ve Görüş Bildirme.....	369
2. İtiraz Yolu (Somut Norm Denetimi - Def'i Yolu).....	369
a. Somut Norm Denetiminin Şartları.....	370
1) Görülmekte Olan (Derdest) Bir Davanın Olması.....	371
2) Davaya Bakan Merciiin Mahkeme Olması	371
3) Normun Kanun ya da Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Olması	372
4) Normun Davada Uygulanacak Olması	372
5) İddianın Ciddiliği.....	372
b. Somut Norm Denetimin İşleyişi.....	373
E. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Sonucu.....	376
F. Anayasa Mahkemesi'nin Kararlarının Özellikleri.....	377
1. Bütün Kararları Kesin ve Bağlayıcıdır	377
2. Kararları Herkese Karşı Etkilidir	378
3. Bütün Kararları Gerekçeli Olarak Yazılır	378
4. İptal Kararları Gerekçesi Yazılmadan Açıklanamaz	378
5. İptal Kararları Resmi Gazetede Yayımlandığı Tarihte Yürürlüğe Girer.....	379
6. Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Yürürlüğe Gireceği Tarihi Erteleyebilir	379
7. İptal Kararları Geriye Yürümez	380
8. Anayasa Mahkemesi İptal Kararında Kanun Koyucu Gibi Hareketle Yeni Bir Uygulamaya Yol Açacak Biçimde Hüküm Tesis Edemez	380
G. Yargılamanın Yenilenmesi.....	381
H. Anayasa Mahkemesinin İçtihat Yoluyla Verdiği Kararlar	381
SINAV ÖNCESİNDE BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR.....	384

8. BÖLÜM

ANAYASANIN YAPILMASI VE ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ

I. ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ.....	397
A. Teklif	397
B. Görüşme	398
1. Genel Kurul'da İki Defa Görüşülme (İvedilikle Görüşülememe).....	398
2. Birinci Görüşme.....	399
3. İkinci Görüşme	399
C. Kabul.....	400
D. İmza.....	400
1. Değişikliğin 360 (Dâhil) ila 399 (Dâhil) Arasında Kabulünde Onay	400
a. Cumhurbaşkanı Kanunu Gerekçesini Belirterek TBMM'ye İade Edebilir	401
b. Cumhurbaşkanı Kanunu Meclise İade Etmezse Halkoyuna Sunulmak Üzere Resmi Gazetede Yayınlar	402
2. Değişikliğin 400 veya Daha Fazlası ile Kabulünde Durum.....	402
a. Cumhurbaşkanı Kanunu İmzalayabilir	402
b. Cumhurbaşkanı Kanunu Gerekçesini Belirterek Meclise İade Edebilir	402
c. Cumhurbaşkanı Kanunu Kabul Etmez ya da TBMM'ye Geri Göndermezse, Kanunu Halkoyuna Sunulmak Üzere Resmi Gazetede Yayımlayabilir	403
E. Halkoylaması	404
SINAV ÖNCESİNDE BÖLÜMLE İLGİLİ EN ÖNEMLİ NOKTALAR.....	409
SINAV ÖNCESİNDE ANAYASA HUKUKU İLE İLGİLİ SON GENEL TEKRAR	412

EKLER

Ek 1: 1982 Anayasası Madde Dizini.....	430
Ek 2: Anayasada Ekonomik Hükümler Kısmı (Md. 166-173).....	437
Ek 3: Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişiklikler.....	439